[2024] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 166: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ 650

ਸੀਤਾਰਮਾ ਸ਼ੈਟੀ

ਬਨਾਮ

ਮੋਨੱਪਾ ਸ਼ੈਟੀ

(2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 10039-40)

02 ਸਤੰਬਰ 2024

[ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ ਅਤੇ ਐੱਸ.ਵੀ.ਐੱਨ. ਭੱਟੀ,* ਜੇਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਕਰਨਾਟਕ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1957 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 33, 34, 37, 39 ਦਾ ਘੇਰਾ; ਕੀ 29.06.1999 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 20(1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 2(d) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਨਵੈਨੈਂਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਯੰਤਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ; ਕੀ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ

ਕਰਨਾਟਕ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1957-ss.33, 34, 39-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ। ਸਟੈਂਪਡ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ - ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸ ਗੁਣਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ - ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜ਼ੁਰਮਾਨੇ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜੇਕਰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਰਿਜਿਸਟਰਾ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰਾ.

ਸਥਿਤ: ਨਹੀਂ - ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਾਧਨ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ - ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਅਧੀਨ 39 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ ਸੀ

ਸੀਤਾਰਮਾ ਸ਼ੈਟੀ ਬਨਾਮ ਮੋਨੱਪਾ ਸ਼ੈਟੀ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰੋ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜੇ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ - ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਧਨ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੈਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਜੱਜ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਕਲਪ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੋਹਰਬੰਦ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ 10 ਗੁਣਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ 10 ਗੁਣਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਪੈਰੇ 2 ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਉਲਟ ਕਦਮ ਹੈ। ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਧੀਨ 39 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਕਲਪ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜੋ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 10 ਵਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰੇ 22, 23]

ਕਰਨਾਟਕ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1957ff.33-35, 37, 39 - ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸਟੈਂਪ ਵਾਲਾ ਯੰਤਰ - ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। [ਪਾਰਾ 21-21.8]

ਕਰਨਾਟਕ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1957-ਐਸ.2(d), ਅਨੁਛੇਦ 5, ਅਨੁਛੇਦ 20(1) ਐਕਟ-ਸੰਵੇਦਨ':

ਸਥਿਤ: ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 5 ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਮੁੱਲ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ-ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਐਡ ਵੈਲੋਰਮ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। [14 ਲਈ]

ਕਰਨਾਟਕ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1957 ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼- ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। [17 ਲਈ]
ਕਰਨਾਟਕ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1957ਐਫਐਫ.34, 39 ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਅਧੀਨ- ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ/ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ; ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਗੰਗੱਪਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਫੱਕੀਰੱਪਾ [2018] 13 ਐਸਸੀਆਰ 603- 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਐਚ.ਸੀ. ਢਾਂਡਾ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [2020] 11 ਐਸਸੀਆਰ 268; ਚਿਲਾਕੁਰੀ ਗੰਗੁਲੱਪਾ ਬਨਾਮ ਰੈਵੇਨਿਊ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ, ਮਦਨਪੱਲੇ [2001] 2 ਐਸਸੀਆਰ 419: (2001) 4 ਐਸਸੀਸੀ 197; ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਸਟੀਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਦਿਲੀਪ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ [1969] 3 ਐਸਸੀਆਰ 736: (1969) 1 ਐਸਸੀਸੀ 597; ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਬਨਾਮ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ [2004] ਸਪਲਾਈ. 5 ਐਸਸੀਆਰ 833: (2005) 1 ਐਸਸੀਸੀ 496; ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਆਰਗੈਨਿਕ ਕੈਮੀਕਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ [2024] 4 ਐਸਸੀਆਰ 340: (2024) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 497; ਚਿਰੰਜੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰੀਦਾਸ [2005] ਪੂਰਕ 1 ਐਸਸੀਆਰ 359: (2005) 10 ਐਸਸੀਸੀ 746; ਪੇਟੀਟੀ ਸੁੱਬਾ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਅਨੁਮਾਲਾ ਐੱਸ. ਨਰਿੰਦਰ (2002) 10 ਐਸਸੀਸੀ 427- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਦਿਗੰਬਰ ਵਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਬੰਗਲੌਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਈਐਲਆਰ 2013 ਕੇਏਆਰ 2099; ਕੇ. ਅਮਰਨਾਥ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੁੱਟਮਾ ਆਈਐਲਆਰ 1999 ਕੇਏਆਰ 4634; ਸੁਮਨ ਬਨਾਮ ਵਿਨਾਇਕ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਕਾਰ 10138; ਨਿਆਜ਼ ਅਹਿਮਦ ਸਿੱਦੀਕ ਬਨਾਮ ਸੰਗਾਨੇਰੀਆ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (2023) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਕੈਲ 1391; ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪ੍ਰਿਸੀਜਨ ਇੰਜਨੀਅਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕੇਆਈਓਸੀਐਲ ਲਿਮਿਟੇਡ (2016) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਕਾਰ 1077; ਸ਼੍ਰੀ. ਕੇ. ਗੋਵਿੰਦੇ ਗੌੜਾ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਕਾਯਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਈਐਲਆਰ 2011 ਕੇਏਆਰ 4719 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਕਰਨਾਟਕ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1957; ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ; ਕਮੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ; ਘਾਟਾ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ; ਜੁਰਮਾਨਾ; ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ: ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ: ਮੁੱਲ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ; ਸੂਟ ਯੰਤਰ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਮੋਹਰ; ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸ ਗੁਣਾ ਜੁਰਮਾਨਾ: ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ; ਆਵਾਜਾਈ; ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ; ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਮੋਹਰ ਵਾਲਾ ਸਾਧਨ; ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ: ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ/ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ: ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ; ਸੂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਗ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ; ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਜਬਤ ਕਰਨਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 10039-40

ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 23.08.2019 ਅਤੇ 14.09.2021 ਦੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 30734 ਅਤੇ 2019 ਦੇ ਆਰਪੀ ਨੰਬਰ 340 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਸੀਤਾਰਮਾ ਸ਼ੈਟੀ ਬਨਾਮ ਮੋਨੱਪਾ ਸ਼ੈਟੀ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਿਜ਼ ਮੈਥਿਊ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡ. (ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੱਲਿਕਾ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਾਗਵਤੀ ਵੀ., ਐਡਵ.

ਪਰੀਕਸ਼ਿਤ ਅੰਗਦੀ, ਅਨਿਰੁਧ ਸੰਗਾਨੇਰੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਵੀ.ਐਨ. ਭੱਟੀ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ 2019 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 340 ਅਤੇ 2019 ਦੀ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 30734 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 14.09.2021 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

3. ਇਹਨਾਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਰਨਾਟਕ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1957 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਕਟ') ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 33, 34, 37, ਅਤੇ 39 ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।

1. ਤੱਥ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਇਰ ਓ.ਐਸ. 2013 ਦਾ ਨੰਬਰ 295 ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਸ਼ਡਿਊਲ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲੋਰ ਤਾਲੁਕ ਦੇ ਕਾਵੂਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਮਿਤੀ 06/29/1999 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 29.06.1999 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ।

5. ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਗ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦਾ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੋਇਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੀਟ ਐਂਕਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 29.06.1999 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਬਜੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਉਲਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਬਜ਼ਾ ਸਦੀਵੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

6. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮਿਤੀ 06/29/1999 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸੂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੂਟ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਅਯੋਗ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

6.1 ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਮਿਤੀ 10.11.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 29.06.1999 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਘਾਟ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ, ਇਸ ਲਈ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 04.26.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੀਮੋ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਯਤਨ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਸੂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ; ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚਲੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਮਿਤੀ 04.26.2017 ਦੇ ਮੀਮੋ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 12.08.2017 ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 8506 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 10.08.2018 ਨੂੰ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 12.08.2017 ਦੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਮੀਮੋ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਪੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ/ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਦਈ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

7. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 10.11.2016 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ, ਯੰਤਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ। 71,200/-। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 23.01.2019 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 71,200/- ਅਤੇ 29.06.1999 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸ ਗੁਣਾ ਜੁਰਮਾਨਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਸੂਲੀ ਰੁਪਏ ਹੈ। 7,83,200/-। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 23.01.2019 ਨੂੰ ਓ.ਐਸ. ਸੰ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2019 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 30734 ਵਿੱਚ 2013 ਦਾ 295। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 2019 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 340 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ 14.09.2021 ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਮਿਤੀ 01.23.2019 ਅਤੇ 09.14.2021 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

8. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ, ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਐਡ ਵੈਲੋਰੇਮ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਖੋਜਾਂ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

8.1 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।

8.2 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ "ਉਚਿਤ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਦਸ ਗੁਣਾ" ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

8.3 ਸਿਰਫ਼ ਦਸ ਗੁਣਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

8.4 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਅਤੇ 39 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪਾਠ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਅਧੀਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਿਵੇਕ।

8.5 ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਵੇਕ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਤੱਕ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।

8.6 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਮਪੱਗਡ ਆਰਡਰ ਰਾਹੀਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਸ ਗੁਣਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਇਸ ਲਈ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ।

10. ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਿਜ਼ ਮੈਥਿਊ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

II. ਬੇਨਤੀਆਂ

11. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ
ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਲਈ ਸੀ। ਕੁੱਲ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸਟੈਂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਮਿਤੀ 12.08.2017 ਅਤੇ 10.08.2018 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਸ਼ਟਾਮ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਅਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪਰ ਨਾ ਹੀ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੂਟ ਐਗਰੀਮੈਂਟ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(2) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

12. ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇ ਗੰਗੱਪਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਫਕੀਰੱਪਾ, ਐਚ.ਸੀ. ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਢਾਂਡਾ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਦਿਗੰਬਰ ਵਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਬੰਗਲੌਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਕੇ. ਅਮਰਨਾਥ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੁੱਟਮਾ, ਸੁਮਨ ਬਨਾਮ ਵਿਨਾਇਕ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਨਿਆਜ਼ ਅਹਿਮਦ ਸਿੱਦੀਕ ਬਨਾਮ ਸੰਗਨੇਰੀਆ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪ੍ਰਿਸੀਜ਼ਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕੇਆਈਓਸੀਐਲ ਲਿਮਿਟੇਡ,"ਚਿਲਕੁਰੀ ਗੰਗੁਲੱਪਾ ਬਨਾਮ ਰੈਵੇਨਿਊ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ, ਮਦਨਪੱਲੇ।" ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੇ. ਗੋਵਿੰਦੇ ਗੌੜਾ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਕਯਾਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼, ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ, ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਦਫਤਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਅਤੇ 39 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੋਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

12.1. ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚਿਲਾਕੁਰੀ ਗੰਗੁਲੱਪਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਅਨੁਪਾਤ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1) ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਅਧੀਨ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ/ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਫੈਲਣਯੋਗ ਹੈ

---

1 [2018] 13 ਐਸਸੀਆਰ 603 : (2019) 3 ਐਸਸੀਸੀ 788

2 [2020] 11 ਐਸਸੀਆਰ 268 : (2020) 9 ਐਸਸੀਸੀ 510

3 ਆਈਐਲਆਰ 2013 ਕੇਏਆਰ 2099

4 ਆਈਐਲਆਰ 1999 ਕੇਏਆਰ 4634

5 (2013) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਕਾਰ 10138

6 (2023) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਕੈਲ 1391

7 (2016) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਕਾਰ 1077

8 [2001] 2 ਐਸਸੀਆਰ 419 : (2001) 4 ਐਸਸੀਸੀ 197

9 ਆਈਐਲਆਰ 2011 ਕੇਏਆਰ 4719

III. ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

13. ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੁਕਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:

I. ਕੀ 29.06.1999 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਬਜੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 2(d) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਨਵੈਨੈਂਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?

II. ਕੀ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 23.01.2019 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 23.08.2019 ਅਤੇ 14.09.2021 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ?

ਬਿੰਦੂ I

14. 06/29/1999 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕਥਿਤ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 5 ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਅਡਵੈਲਰਮ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 20(1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 2(d) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਾਗੂ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਕੀਮਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਅਜਿਹੇ ਯੰਤਰਾਂ 'ਤੇ ਐਡ ਵੈਲੋਰਮ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਡਵੈਲਰਮ ਪੇਅ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰਣੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

14.1. ਗੰਗੱਪਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਨੇ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਅਤੇ 39 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਿਵੇਕ ਪਾਠ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਿਗੰਬਰ ਵਾਰਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਘੱਟ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ:

ਸੀਤਾਰਮਾ ਸ਼ੈਟੀ ਬਨਾਮ ਮੋਨੱਪਾ ਸ਼ੈਟੀ

ਦਿਗੰਬਰ ਵਾਰਟੀ 8776: ਆਈਐਲਆਰ 2013 ਕੇਏਆਰ 2099] ਵਿੱਚ ਕਾਮਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 33 ਅਤੇ 34 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ [ਫੁੱਕੀਰੱਪਾ ਬਨਾਮ ਗੰਗੱਪਾ, 2014 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਕਾਰ 12775] ਵਿੱਚ ਦਿਗੰਬਰ ਵਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਅਰਬਨ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, 2012 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਕਾਰ 8776: ਆਈਐਲਆਰ 2013 ਕੇਏਆਰ 2099]। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਿਰਣੇ [ਫੁੱਕੀਰੱਪਾ ਬਨਾਮ ਗੰਗੱਪਾ, 2014 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਕਾਰ 12775) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੇ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੁੱਗਣੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਘਾਟੇ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਉਦਾਹਰਨ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ।

14.2. ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪ੍ਰਿਸੀਜ਼ਨ ਇੰਜਨੀਅਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(2) ਅਧੀਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ "ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਰ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਕੰਸ਼ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਯੰਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਯੰਤਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1), ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਭੇਜਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨਾ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

15. ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਰਣਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਨਤਕ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸਟੈਂਪ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ. ਸਾਰੇ ਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜੋ ਕਿ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

ਬਿੰਦੂ ॥

16. ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ IV ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਦੋਵੇਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 33 ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਦਫਤਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ/ਅਦਾਲਤ) ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸਟੈਂਪ ਵਾਲੇ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਬਤ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ। ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਮੋਹਰ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 33, 34, 37, 38 ਅਤੇ 39 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਪਲਬਧ ਇੰਟਰ-ਪਲੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਯੰਤਰ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਡਿਊਟੀ, ਮੁੱਲ ਆਦਿ 'ਤੇ ਸਾਧਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34, ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ/ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਚੁਕਵੇਂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਟੈਂਪ ਵਾਲੇ ਸਾਧਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਜਮ੍ਹਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਦੀ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਹੈ।

17. ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹਨ

---

10 (2003) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 674

ਉਦਾਹਰਨ ਅਣ-ਸਟੈਂਪਡ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ। ਉਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਤੱਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

17.1. ਰੀ: ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਅਤੇ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੰਟਰਪਲੇਅ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 (ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਸਮਾਨ) ਦੀ ਧਾਰਾ 35 (ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਦੇ ਸਮਾਨ) ਨੂੰ "ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ"। ਜੇਕਰ ਇਸ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਟੈਂਪ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਠੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

"54. ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, "ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਚਾਰਜਯੋਗ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਧਨ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ..." ਸ਼ਬਦ "ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ" ਯੰਤਰ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਾਧਨ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਟੈਂਪ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ।" ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੈਰ-ਸਟੈਂਪਿੰਗ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸਟੈਂਪਿੰਗ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਯੰਤਰ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਢੰਗ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

_____

11 (2024) 6 ਐਸਸੀਸੀ 1

17.2. ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਦਿਲੀਪ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"7. ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਲਈ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਯੰਤਰਾਂ 'ਤੇ ਮਾਲੀਆ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਇਹ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਕਨੀਕੀਤਾ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸਖਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹਾਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਯੰਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸਕੀਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

17.3. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਬਨਾਮ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਆਰਗੈਨਿਕ ਕੈਮੀਕਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਚਿਰੰਜੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰੀਦਾਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 ਵਿੱਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਜਨਤਕ ਸਿਧਾਂਤ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੀਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਜਨਤਕ ਸਿਧਾਂਤ। ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਸਥਾ/ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪੱਤਰ ਲੇਵੀ ਅਤੇ ਉਗਰਾਹੀ ਦੇ ਢੰਗ, ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਚਨਚੇਤ ਪੈਸਾ ਕੱਢਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

17.4. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1) ਦੀ ਪਲੇਨ ਰੀਡਿੰਗ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਯੰਤਰ ਜਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ।

---

12 [1969] 3 ਐਸਸੀਆਰ 736: (1969) 1 ਐਸਸੀਸੀ 597

13 [2004] ਸਪਲਾਈ। 5 ਐਸਸੀਆਰ 833 : (2005) 1 ਐਸਸੀਸੀ 496

14 [2024] 4 ਐਸਸੀਆਰ 340 : (2024) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 497

15 [2005] ਸਹਾਇਤਾ। 1 ਐਸਸੀਆਰ 359 : (2005) 10 ਐਸਸੀਸੀ 746

ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਯੰਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(2) ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਜਾਂ 36 ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 37(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸਟੈਂਪ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰ 'ਤੇ ਲੱਗਣ ਯੋਗ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ/ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਦੇਖੋ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਗੰਗੱਪਾ (ਸੁਪਰਾ)।

ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਅਤੇ 39 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਭੇਦ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹੁਣ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 37(2) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜੇ ਤੱਕ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 37 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਵਿਕਲਪ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਲਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

19. ਐਚਸੀ ਧਾਂਧਾ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਟੈਂਪ ਕੁਲੈਕਟਰ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 ਦੀ ਧਾਰਾ 40(1)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਸ ਗੁਣਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਆਟੋਮੈਟਿਕਲੀ ਐਕਟ 39 (ਮੀਚੈਨ) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 39 (ਮੀਚਨ) ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"22. ਜ਼ੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ। ਜਦੋਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਵੇਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

---

16 [2020] 11 ਐਸਸੀਆਰ 268 : (2020) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 753

ਅਥਾਰਟੀ, ਅਜਿਹੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਦਮਨਕਾਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ। ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਵਿਵੇਕ ਨਿਰਵਿਘਨ ਹੈ। ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਰਥਾਤ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਦਸ ਗੁਣਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਘਾਟਾ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਚੋਰੀ ਦੇ ਤੱਥ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮਾਲੀਏ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਰਗੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕ ਹਨ ਕਿ ਧਾਰਾ 40(1)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਹੱਦ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)"

20. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੇਟੀਟੀ ਸੁੱਬਾ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਅਨੁਮਾਲਾ ਐਸ. ਨਰੇਂਦਰ," ਵਿਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 ਵਿਚ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ:

"6. ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਡਿਊਟੀ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਦਸ ਗੁਣਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਉਸ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)"

_____

17 (2002) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 427

19. ਧਾਰਾ 33: ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ।- (1) ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜੋ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰੇਗਾ। (2) ਇਸ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ, ਹਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਰਜਯੋਗ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਉੱਤੇ 1[ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ]1 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਵਰਣਨ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: [1. ਕਰਨਾਟਕ ਅਡੈਪਟੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਲਾਅਜ਼ ਆਰਡਰ, 1973 ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ। 1.11.1973.] ਪਰੰਤੂ, - (a) ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਜੱਜ ਨੂੰ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 ਦੇ ਅਧਿਆਇ XII ਜਾਂ ਅਧਿਆਇ XXXVI ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ; (ਅ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨਮਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇ। (3) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ- (a) ਕਿਹੜੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਦਫ਼ਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ (ਅ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

20 ਧਾਰਾ 34: ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ, ਉਹ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹਨ, ਆਦਿ। - ਡਿਊਟੀ ਨਾਲ ਚਾਰਜ ਹੋਣ ਯੋਗ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ,- (ਏ) ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੱਕ [ਪੰਦਰਾਂ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵਾਲਾ] ਇੱਕ [ਸਿਰਫ਼ ਪੰਦਰਾਂ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵਾਲਾ] ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਫਸਲ ਦਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ [ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 1[35]1 (ਏ)] ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਭਾਗ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੰਝੀ ਪੈਸੇ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਸ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਚਾਰਜ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਜਾਂ, ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਡਿਊਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ, ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਾਂ, ਜਦੋਂ ਉਚਿਤ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਸ ਗੁਣਾ ਰਕਮ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੀ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਦਸ ਗੁਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ; [1. 1962 ਦੇ ਐਕਟ 29 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ 1.10.1962 ਤੋਂ.] (ਅ) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; (ਏ) ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 ਦੇ ਅਧਿਆਇ XII ਜਾਂ ਅਧਿਆਇ XXXVI ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ; (ਸ) ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਤਕਮੀਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ 2 ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ 1[ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ]1 ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਹੋਵੇ [ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ VI]2 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। [1. 1962 ਦੇ ਐਕਟ 29 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ 1.10.1962 ਤੋਂ.] [2. 1962 ਦੇ ਐਕਟ 29 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 1.10.1962 ਤੋਂ।]

21 ਧਾਰਾ 35: ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।- ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 58 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ।

22 ਧਾਰਾ 37: ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ।- (1) ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 36 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ 1[ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ]1 ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ, ਭੇਜੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ 1[ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ]1 ਨੂੰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। [1. 1962 ਦੇ ਐਕਟ 29 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ w.e.f. 1.10.1962.] (2) ਹਰੇਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 1[ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ]1 ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ। [1. 1962 ਦੇ ਐਕਟ 29 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ 1.10.1962 ਤੋਂ]

23 ਧਾਰਾ 39: 1[ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ]1 ਦੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।- (1) ਜਦੋਂ 1[ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ]1 ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 37 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਦਰਾਂ ਨਵੇਂ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵਾਲਾ ਚਾਰਜਯੋਗ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਫਸਲ ਦਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ [ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 1[35]1 (a)] ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਧਾਰਾ (a) ਜਾਂ (b) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੰਝੀ ਨਵੇਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵਾਲਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਏਗਾ:- [1. 1962 ਦੇ ਐਕਟ 29 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ 1.10.1962 ਤੋਂ.] (a) ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ

ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ IV ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਸਿੱਧ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦੇ ਉਪਯੋਗ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਭਰਮ ਹਨ. ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਹਾਂ।

21.1. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਯੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

21.1.1. ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਨਾਕਾਫ਼ੀ/ਗਲਤ ਸਟੈਂਪ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ, ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਇਹ ਵੀ ਵਿਕਲਪ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 39 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਜ਼ਬਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਪਕਰਨ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਧਿਰ ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ/ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਲਈ ਚੇਤਾਵਨੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ/ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ, ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

21.2. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਜਿਹੇ ਯੰਤਰਾਂ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ

ਇਸ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਇੰਨਾ ਚਾਰਜਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; (ਅ) ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਚਿਤ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ; ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ; ਇੱਕ ਰਕਮ ਜੋ ਕਿ ਉਚਿਤ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਦਸ ਗੁਣਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ: ਪਰੰਤੂ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 13 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ 1 [ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ]1, ਜੇਕਰ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝੇ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੂਰਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। [1. 1962 ਦੇ ਐਕਟ 29 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ 1.10.1962 ਤੋਂ.] (2) 1[ਅਧਿਆਇ V। ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਧਾਰਾ (a) ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ]1, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ। [1. 1962 ਦੇ ਐਕਟ 29 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ 1.10.1962 ਤੋਂ.] (3) ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 37 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ 1[ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ]1 ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 1[ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ]1, ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਲਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। [1. 1962 ਦੇ ਐਕਟ 29 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ 1.10.1962 ਤੋਂ।]

ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਦਸ ਗੁਣਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਸੂਲਣ ਅਤੇ ਵਸੂਲਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

21.3. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ ਦਾਖਲਾ ਸਾਧਨ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 35 ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸਟੈਂਪ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

21.4. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ ਯੰਤਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਕਿਵੇਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀ ਘਾਟੇ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਕਰਨ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 36 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 21.1.1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

21.5 ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਤੇ ਉਪਚਾਰਕ ਕਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਜਾਂ 39 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਕੱਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

21.6. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਸ਼ਟਾਮ ਯੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਣ ਵੇਲੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39(1)(ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਦਸ ਗੁਣਾ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਸ ਗੁਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਦੂਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਸਮਾਨ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਸੂਲਣ ਅਤੇ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਹੈ।

21.7. ਉਪਰੋਕਤ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ/ਜਮਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਯੰਤਰ ਐਕਟ ਦੀ ਚੈਕਲਿਸਟ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੰਤਿਮਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

21.8. ਇਹ ਸਕੀਮ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ/ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਜਾਂ 34 ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਥਾਰਟੀ/ਅਦਾਲਤ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

22. ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ, ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਾਧਨ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਤਲਬ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਧਨ ਅਜੇ ਵੀ ਪੈਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵਿਕਲਪ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਯੰਤਰ 'ਤੇ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ 10 ਗੁਣਾ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦਸ ਗੁਣਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਟੈਂਪ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਕਲਪ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮੂਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜੋ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ।

23. ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਦਸ ਗੁਣਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 06/29/1999 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਘਾਟੇ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਤੋਂ ਪਾਲਣਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ

ਸੀਤਾਰਮਾ ਸ਼ੈਟੀ ਬਨਾਮ ਮੋਨੱਪਾ ਸ਼ੈਟੀ

ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

24. ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ)